Pressiteade

Eesti on perinataaltervise näitajate järgi selgelt Põhja- Euroopa maade hulgas

15.novembril ilmus Euroopa perinataaltervise raport 2015-2019. Selle järjekorras viienda raporti (www.europeristat.com) pani kokku Euro-Peristat ekspertide võrgustik.

Vastsündinute ja nende emade tervis on rahvastiku tervise ja heaolu võtmenäitajad. Kuigi surnultsündimus ja imikusuremus on viimastel kümnenitel oluliselt langenud, on rasedusega seotud haigestumus- ja suremuskoormus üks peamisi prioriteete rahvastiku tervise jälgimisel, eeskätt just seetõttu, et ka Euroopas säilib suure varieeruvus made vahel sünniga seotud tulemites. Tihti on võrdlused raskendatud maades kasutatavate erinevate definitsioonide tõttu. Euro-Peristat eskpertide võrgustik, kes on selle raporti koostaja, on teinud võrreldavaks antud raportis 9 tuumnäitajat. 24 Euroopa Liidu liikmesmaad, Island, Norra ja Šveits ning Ühendkuningriigid kogusid andmeid võrreldava metodoloogiaga ja ühtse andmeprotokolliga Euroopa Horizon 2020 PHIRI (Population Health Information Research Infrastructure) projekti raames.

Peamised tulemused.

- Surnultsündimus- ja neonataalsuremuskordajad suures osas Euroopast aastatel 2015-2019 vähenesid, kuid langus oli väiksem kui varasematel aastatel ning mõnel maal jäid näitajad samale tasemele või isegi suurenesid.
    - Nii näiteks kasvas surnultsündimus Belgias ja Saksamaal.
    - Neonataalsuremus, mis on vastsündinute suremus pärast 22 raseduskestuse järel toimunud sünde 27 elupäeva vältel, vähenes samuti enamikes riikides. Väikseim oli see näitaja Sloveenias, Islandil, Soomes, Norras, Tšehhis, Eestis ja Rootsis.
    - Imikusuremuse puhul, millist sündide ja surmade isikupõhiselt seostatud näitajat suutsid edastada vaid 19 maad, olid madalaimad näitajad Eestis, Rootsis ja Norras, suurima imikusuremusega maad aga Horvaatia, Belgia, Poola ja Ungari.
- Enneaegsete ja alakaaluliste vastsündinute osakaal varieerub Euroopa maade vahel oluliuselt, kuid üldiselt näitas langustrendi aastatel 2015-2019
    - Madalaim alakaaluliste vastsündinute osakaal oli Põhja- ja Baltimaades, suurim Lõuna- ja Ida- Euroopa maades (Küpros, Portugal, Hispaania, Slovakkia, Ungari)
    - Enneaegsete osakaal vähenes enim nendes Euroopa riikides, kus oli nende suur osakaal.
- Perinataaltervise peamised riskitegurid on muutunud : mitmiksündide osakaal väheneb, aga emavanus kasvab endiselt
- Keisrilõigete osakaal on väikseim Põhja- ja Baltimaades, suurim Lõuna- ja Ida-Euroopa maades. Pooltes maades on keisrilõigete osakaal langenud, teistes aga kas jäänud samaks või suurenenud.

Luule Sakkeus

Demograafia teadusprofessor

TLÜ ÜTI Eesti demograafia keskus

Luule.sakkeus@tlu.ee